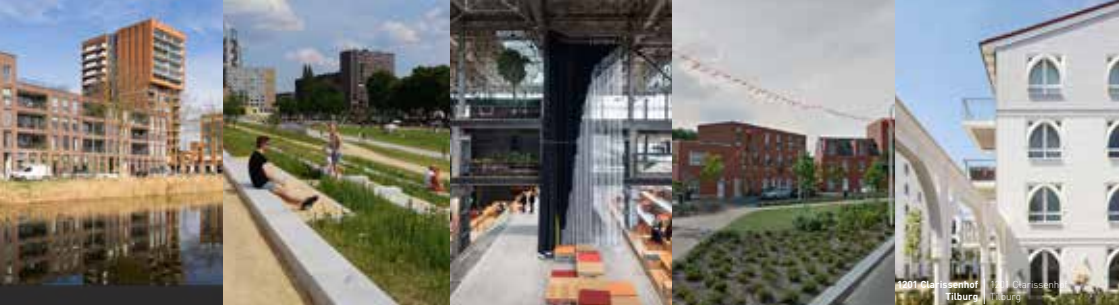

Excursie Tilburg

zaterdag 7 maart 2020

Excursie Tilburg

zaterdag 7 maart 2020

Programma

10.15	Verzamelen station Oss centraal
10.28	Intercity Oss centraal – Tilburg aankomst 10.57
11.00 uur	Verzamelen op station Tilburg, huur ov fietsen station zuidzijde
	Groen stationsplein - ontwerp Quadrat
	EVE – ontwerp architectenbureau ZECC
11.20 uur	Lochal - ontwerp Civic Architects,
Braaksma & Roos Architectenbureau bureau Inside
Outside Petra Blaisse.
12.00	Clarissen hof - Ontwerp Liesbeth van der Pol
	Houtloods - Ontwerp Thomas Bedaux
12.30	Fietsen richting Spoorpark
12.40	Lunch in Spoorpark
13.30	Rondleiding Spoorpark
Ontwerp Kruit Kok Landschapsarchitecten Blom& Moors,
ontwerp openbare ruimte Timmermans Architecten
toelichting door Esther Kruit, Jacqueline Moors en
Tjeerd Timmermans
14.15	Vormenrijk – woningbouw ontwerp Rietveld Architects
14.45	Fietsen naar Groeseind
15.00	Renovatie Groeseind -
Stedenbouwkundig plan Zwarte Hond – diverse architecten
15.45	fietsen naar Piushaven
16.00	Piushaven – Gebiedsontwikkeling
diverse architecten en ontwerpers
17.00	Borrel in Piushaven

1

STATIONSPLEIN

opdrachtgever
periode ontwerp
uitvoering
ontwerp

pps wom
2014 - 2016
2016 - 2017
Quadrat

In het ontwerp is de samenhang gezocht met het oorspronkelijke inrichting van de NS Werkplaats. Om het 'spoorse' verleden van de plek in beeld te brengen worden de vier noordelijke sporen van de karakteristieke draaischijf behouden en met nieuwe bestrating geïntegreerd. De hoogteverschillen worden gemarkeerd middels lange gebogen keermuren, die net als de sporen zich vanuit de draaischijf ontwikkelen en worden beëindigd voor de toekomstige rooilijn van de Stadscampus. Tussen de keermuren bolt het maaiveld iets op. Daardoor worden grote groene terrassen gevormd. Er zijn vaste planten, siergrassen en meerstammige bomen uitgezocht, die bijdragen aan de biodiversiteit in de stad. De lange banken op het plein doen dienst als wachtplek of als zitgelegenheid om van het plein en de fontein te genieten.

Ontwerp : Architectenbureau ZECC

De Polygonale Loods, ontworpen om spoormateriaal te repareren, is zonder twijfel een van de meest in het oog springende gebouwen van de Tilburgse Spoorzone. In 2014 vroeg Gemeente Tilburg ondernemers met een plan te komen om de voormalige werkplaats te transformeren tot een culinaire ontmoetingsplaats. Het plan van EVE sprak het meest tot de verbeelding. BOEi nam het pand in 2015 over van de Gemeente Tilburg, restaureerde het volledig en draagt het pand nu over aan deze nieuwe huurder. Architectenbureau ZECC tekende voor het ontwerp. De Polygonale loods is een bijzonder staaltje architectuur, waarin vorm en functie op een unieke manier samenkomen. De naam van de Polygonale Loods verwijst naar het veelhoekige ontwerp van de ruimte. Via de draaischijf konden locomotieven de loods binnenrijden of verder rijden naar één van de andere werkplaatsen.

3

LOC HAL

Ontwerp : Civic Architects, Braaksma & Roos Architectenbureau en bureau Inside Outside | Petra Blaisse.

De jury van het World Architecture Festival prijst onder meer de openheid van het publieke gebouw waar „een verscheidenheid aan gebruikers elkaar voor verschillende doeleinden kan ontmoeten“. „Dit project transformeerde een belangrijk gebouw dat was gepland voor sloop“, aldus de jury. „Het biedt ruimtes van zeer verschillende schalen voor zowel gemeenschappelijk als meer intiem gebruik.“

„Een sterke, duurzame aanpak om een voormalige industriële faciliteit om te vormen tot een maatschappelijk gebouw. Het neemt het potentieel van een grote leegte op zich en verandert het in een prachtige, heroïsche centrale ruimte van de bibliotheek. De fijne details en het gebruik van textiel zorgen voor de nodige intimiteit voor de menselijke maat, terwijl de waarde van de oude stalen structuur wordt gewaardeerd.“

De centrale hal wordt voor een groot deel in beslag genomen door een monumentale trap. Zelf noemen de architecten het een 'trappenlandschap', niet alleen bedoeld om naar boven of naar beneden te gaan, maar ook om op te zitten of te werken. De LocHal wil een echt publiek gebouw zijn dat mensen uit alle lagen van de bevolking trekt. „Van dakloze tot hoogleraar“, zegt de directeur in De Groene Amsterdammer. Zwervers zijn letterlijk welkom, op twee voorwaarden: niet slapen en geen geuroverlast. Ook bijzonder is dat antidiefstalpoortjes ontbreken.

Verder is er veel lichtinval in het gebouw, dat voor een groot deel uit glas bestaat. In zowel NRC als de Volkskrant kreeg de LocHal vijf ballen of sterren. Redacteur Bernard Hulsman noemde het in NRC „het Centre Pompidou van Tilburg“, naar het bekende centrum voor moderne kunst in Parijs.

Veel oude elementen, zoals de hijskranen waar de locomotieven aan opgetakeld werden, zijn bewaard gebleven. Ook stalen balken, met roest, zijn in het ontwerp verwerkt. Daarnaast speelt duurzaamheid een belangrijke rol en is er veel groen in het pand, op meerdere plekken is een plantenwaterval te zien. (Bron NRC nieuws 2019)

3

LOC HAL

4

HOUTLOODS

Ontwerp : Thomas Bedaux, Bedaux De Brouwer Architecten

Opdrachtgever: Stichting de Houtloods

Jaar van realisatie: 2015

Typologie: Gebouwen voor horeca en recreatie

Status: gemeentelijk monument

Terwijl de Tilburgse Spoorzone nog volop in ontwikkeling is, werd de Houtloods al in 2015 opgeleverd. De voormalige Houtloods is het oudste nog behouden gebleven gebouw in de Spoorzone.

Oorspronkelijk deed het gebouw dienst als houtopslag, waarin de open boogstructuur ventilatie mogelijk maakte. De later dichtgemetselde bogen werden verwijderd en de heldere structuur van het gebouw werd hersteld. De houten dakconstructie bleef behouden. Binnen de bakstenen schil werden een glazen doos en eiken meubel ontworpen.

De nieuwe inrichting faciliteert horeca en werkplekken. Het eiken meubel eindigt aan de westzijde in een tribune en aan de oostzijde in een bar en open keuken van het restaurant. Daar tussenin biedt het op de begane grond en verdiepingsvloer ruimte aan diverse kantoorfuncties

5

CLARISSENHOF

Architect: L. van der Pol

Team: J. Rombouts, P. Lievense, A. Bergkamp, J. J. Roeten

Met: D. ter Beek, N. Boot, A. Hoksbergen

Voorjaar 2018 opgeleverd

verschillende woningtypen in huur en koop: van stadswoningen met een tuin tot appartementen met een fraai uitzicht. Totaal 339 woningen.

Midden in het hoogstedelijke centrum van Tilburg vind je een nieuwe woonwijk die uitgaat van verstillings. Op een verouderd rangeerterrein van de NS staan witte kloosterachtige gebouwen: de Clarissenhof. Ontworpen als contemplatief gebouwenensemble en mogelijk antwoord op de hectiek van nu; de verkeersdrukke en de digitale drukke die ons steeds vaker in de weg zitten.

De architectuur van kerken en kloosters is gevormd door een zoektocht naar rust. Religieus erfgoed heeft in die zin als inspiratiebron gediend. In plaats van opvallen, draait het eerder om het realiseren van harmonie, door gebruik te maken van bijvoorbeeld repetitie. Je ziet ritmische gevels die bestaan uit een herkenbaar patroon van boogramen. In het witte beton zijn subtiële details zichtbaar.

Zoals de hoven- en moestuincultuur van kloosters, is de stedenbouwkundige structuur gebaseerd op een stelsel van formele en informele hofjes. Stadstuinen, poorten en een langgerekte pergola verbinden het ene gebouw met het andere. De ontstane leegtes daartussen zijn er voor mensen. Het zijn plekken waarin je kan verdwalen, nadenken en ontspannen tussen het groen. Geen drukke, gewoon rust.

5

CLARISSENHOF

Ernest Potters

6

SPOORPARK

Ontwerpers : Kruit|Kok Landschapsarchitecten, Blom&Moors ontwerp openbare ruimte, Timmermans architecten in samenwerking met de kwartiermakers van het burgerinitiatief.

Opdrachtgever(s)
Stichting Spoorpark, Tilburgs burgerinitiatief

Het Spoorpark is een park voor en door Tilburgers. Stichting Spoorpark heeft de stad om ideeën gevraagd. Na selectie uit 80 inzendingen zijn sindsdien 9 kwartiermakers uit de stad betrokken bij de invulling van het park. Het park is door dit ontstaansproces en door zijn specifieke typologie uniek. Spoorpark Tilburg is 9.8 hectare groot en gerealiseerd op de locatie van het voormalige van Gend & Loos-terrein in de Spoorzone van Tilburg. Het heeft een zorgvuldig ontworpen ruimtelijke structuur en beeldtaal die verwijst naar het verleden van de plek en een parkprogramma gebaseerd op een grensverleggend burgerinitiatief.

Het Spoorpark is een doe-park, een beetje rauw en ruig. Het park biedt ruimte voor ontmoeting en verwondering, ontspanning en verblijf, voor sport, spel en educatie, maar ook voor waterberging en een grote diversiteit aan planten- en diersoorten. Zowel de natuur als de mens krijgt hier letterlijk de ruimte.

De Stichting blijft ook na de opening van het park verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud.

6

SPOORPARK

open en overzichtelijk
besloten en intiem

levendige rand op de zon
rust in de schaduw

begin - eind - midden

bron - beek - vijver

routes en entrees

6

SPOORPARK

7

VORMENRIJK

Architect : Rietveld Architects

De locatie van de Vormenfabriek is ingeklemd tussen de St. Ceciliastraat, Elzenstraat, Populierstraat en Hart van Brabantlaan in de geliefde Bomenbuurt te Tilburg. Van de Ven Bouw en Ontwikkeling realiseert op de locatie van de voormalige Vormenfabriek 124 woningen en 6 appartementen. Daarnaast komt er nog een commerciële plint van ca 1.300m² groot aan de kant van de Hart van Brabantlaan waar (mogelijk) eerste lijnszorg gehuust gaat worden. Plan Vormenrijk is een aantrekkelijke mix van eengezinswoningen. Het plan is erg geschikt voor kleine huishoudens. De woningen worden gebouwd bovenop een bovengrondse parkeergarage van één laag.

De woningen zijn er in drie types. De grote (type A), de middelgrote (type B) en een kleine studio. Het grote en middelgrote type bestaat uit twee woonlagen, de studio bestaat uit één woonlaag. De woningen hebben op de begane grond de woonkamer, keuken, toilet en een opbergkast. Via een vaste trap wordt de eerste verdieping bereikt. Door een daklicht valt het licht via het dak de woning binnen, waardoor de trap overdag ook licht is. Op de eerste verdieping bevindt zich de badkamer met douche en vaste wastafel. Tevens is er een aparte ruimte om de wasmachine te plaatsen. Standaard is type A voorzien van twee ruime slaapkamers, type B heeft standaard één grote slaapkamer. De woningen worden voorzien van een vloerverwarmingssysteem.

Dekinrichting en parkeren

Het dek waar de woningen aan gelegen zijn wordt ingericht met groen. Ieder pleintje krijgt daardoor zijn eigen identiteit. Naast een bestrating voor de woning zijn er negen pleintjes waar de woningen die daaraan gelegen zijn uitkijken op ieder een eigen gemeenschappelijke tuin.

Onder het dek op maaiveld worden ca. 160 parkeerplaatsen gerealiseerd.

7

VORMENRIJK

8

GROESEIND

Stedebouwkundig ontwerp Zwarte Hond

Omschrijving: Stedenbouwkundig plan woonwijk van 470 woningen

Opdrachtgever: Janssen de Jong Projectontwikkeling, WonenBreborg, Tiwos, Hurks vastgoedontwikkeling, gemeente Tilburg

Periode: 2006 - 2018, Oppervlakte: 144.000 m²

Groen en diversificatie belangrijkste ingrediënten herstructurering

De belangrijkste middelen waarmee de herstructurering is ingezet, zijn de toevoeging van meer (openbare) groene ruimte en de diversificatie van het woningaanbod. Daarnaast is er veel aandacht besteed aan de versterking van bestaande kwaliteiten.

Het raamwerk van groene, openbare ruimte, is de drager van het plan.

Nieuwe groene straten en pleinen vergroten de kwaliteiten van de woonomgeving en zorgen voor verbindingen tussen de oude en de nieuwe delen in de wijk. Centraal in het plan ligt een langgerekt park waar de buurtbewoners kunnen spelen, recreëren en ontspannen. De stadslanen komen hierop uit en worden om het park heen geleid. De woonstraten hebben in de eerste plaats een verblijfskarakter. Een groot aantal woonstraten zijn zelfs afgesloten voor doorgaand verkeer. Delftse stoepen en zitelementen nodigen uit om de groene buitenruimte intensief te gebruiken. Parkeren is uit het zicht opgelost in de tussengebieden. Door uit te gaan van het bestaande stedenbouwkundige weefsel ligt de buurt heel natuurlijk in de wijk.

Architectuur

Negen architecten werden ingeschakeld om de woningen te ontwerpen voor het vernieuwde Groeseind. Door de randvoorwaarden in het stedenbouwkundige plan werd de samenhang in de wijk gewaarborgd, maar geen straat is hetzelfde. Grondgebonden woningen en appartementengebouwen van verschillende typologieën wisselen elkaar af en (sociale) huur en koop zijn gemengd. Het Villament gebouw torent boven de laagbouw uit en geeft de wijk een herkenningspunt. De woningen aan de hoofdstraten zijn uitgevoerd in vrolijk oranje baksteen. Een verademing ten opzichte van de grauwe baksteen van voor de herstructurering.

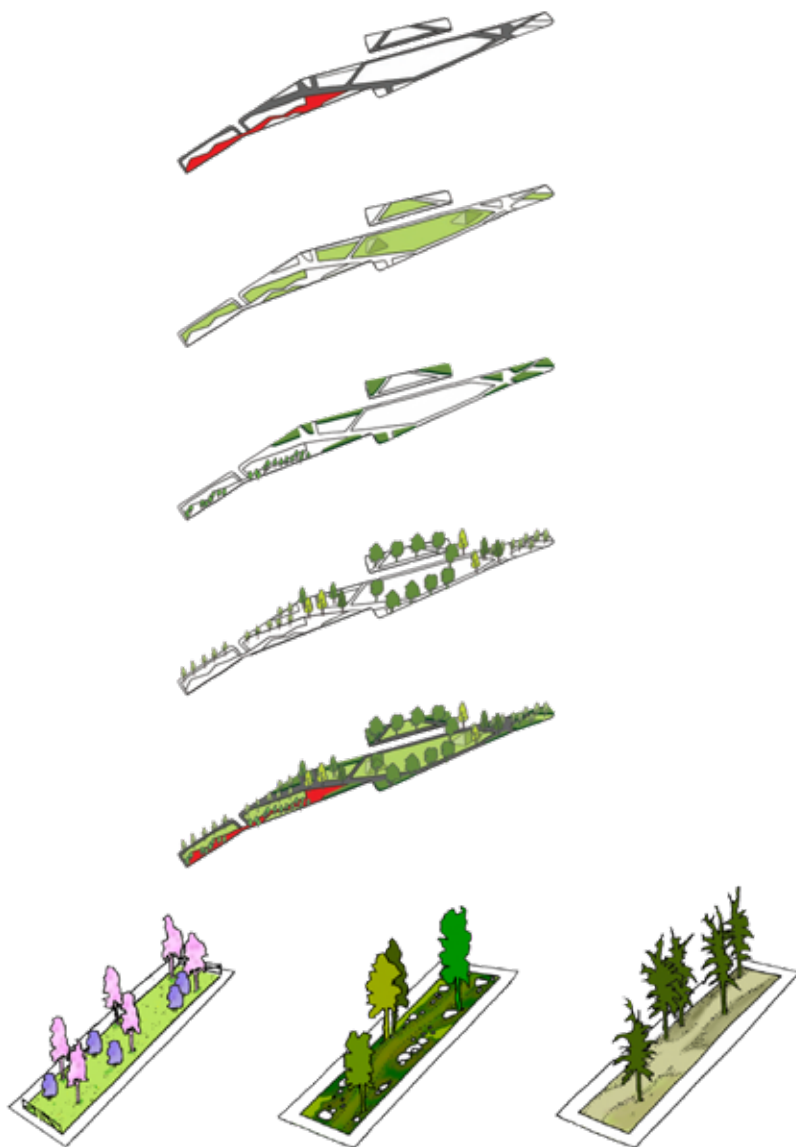
8

GROESEIND

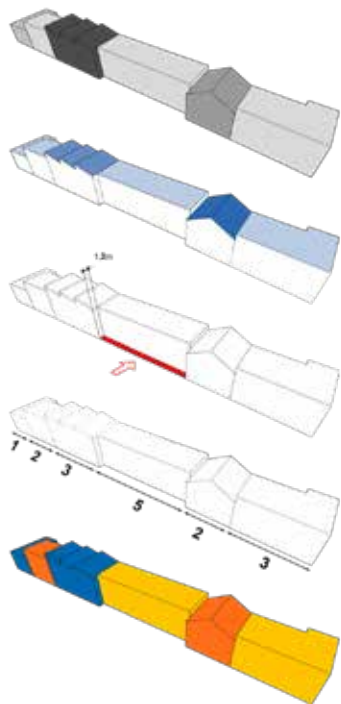
8

GROESEIND

8

GROESEIND

9

PIUSHAVEN

De gemeente Tilburg ontwikkelt de Piushaven van een voormalige industriële haven tot een centrumstedelijke woonomgeving aan het water. De anderhalve kilometer lange oevers van de haven veranderen hierbij in een groen Havenpark. Rondom de haven verrijzen tweeduizend woningen en ruimten voor nieuwe bedrijvigheid.

9

PIUSHAVEN HAVENMEESTER + BRUG

Locatie Kempenaarsplaats, Tilburg

Ontwerper: Inbo

Opdrachtgever: Van der Weegen

Omvang: 21.000 m² BVO

Oplevering: 2013

De nieuwe invalsroute vanuit het zuiden naar het centrum van Tilburg is gereed. Een ophaalbrug over het kanaal, ontworpen door John Körmeling, legt de verbinding met de binnenstad. De toren van de Havenmeester staat op de as van deze nieuwe route en markeert de nieuwe ont-wikkelingen.

Aan de kadezijde staan de stadsblokken met appartementen en een combinatie van functies voor wonen en werken en commerciële voorzieningen. Achter de appar-tementen, in de binnengebieden, bevinden zich stads-woningen, die aansluiten op de bestaande lintbebouwing. De overgang tussen privé en openbaar is duidelijk vormgegeven en de kwaliteit van openbare ruimte en architectuur is hoogwaardig.

DE brug ontworpen door John Körmeling is de blikvanger van de Piushaven. Het ontwerp verwijst naar de hijskranen en de haventechniek die nog niet zolang geleden dit gebied kenmerkten.

9

PIUSHAVEN DE WERF

Woongebied De Werf

Functie: Wonen, zorg

Locatie : Piushaven, Tilburg

Oppervlakte: ca1,5 ha

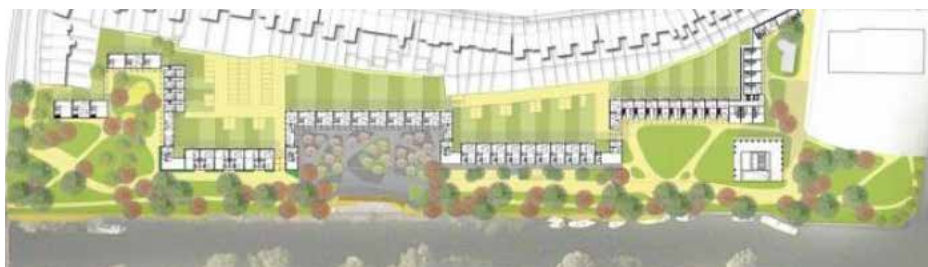
Ontwerp; 2007-2010

Realisatie; 2010- 2013

Ontwerper; awg architecten

Opdrachtgever; Triborgh gebiedsontwikkeling, Lavertuur planontwikkeling

Programma; 46 grondgebonden woningen, 41 appartementen met ondergrondse parkeervoorziening en 20 groepswoningen voor Korsakov-patiënten

9

PIUSHAVEN LOURDESKADE

Lourdeskade, Piushaven Tilburg

Locatie Tilburg

Oppervlakte ca 1,7 ha

Realisatie 2011- 2017

Ontwerper DAT- De Architectenwerkgroep Tilburg

Opdrachtgever Van de Ven Bouw en Ontwikkeling

Het project omvat 150 nieuwe woningen, zowel appartementen als grondgebonden woningen. In het stedenbouwkundige plan van DAT Architecten is veel aandacht geschonken aan het samenspel van bebouwing en open-bare ruimte. De verschillende structuren van de omgeving, de wegen, het kanaal, de omliggende wijk en de architectuur smelten samen en versterken elkaar. Hierdoor is een fijnmazig stedenbouwkundig geheel ontstaan waarbij de architectuur, het water en de oude gebouwen in relatie staan met elkaar. De hoge oude kerktoren aan de rand van Lourdeskade zorgt ervoor dat je de wijk van ver af ziet liggen. Er is een combinatie van koop- en huurwoningen gebouwd, waarvan de bouwstijl herinnert aan het industriële verleden van het gebied.

9

PIUSHAVEN LOURDESKADE

9

PIUSHAVEN AABB FABRIEK

Ontwerp: Mattijs Rijnboutt en Richard Koek

Opdracht: 2011

Opdrachtgever; Rialto vastgoedontwikkeling B.V.

Programma: (Woon)winkels, horeca en een buurtwinkelcentrum

De AaBe fabriek – een rijksmonument van naam in Brabant – is getransformeerd tot winkelcentrum. Hierdoor is het vanaf het eerste moment een bijzonder winkelcentrum. De monumentale muren, schoorsteen en sheddaken zijn behouden gebleven en trakteren de moderne shopper op een extraatje. De geschiedenis van het pand is letterlijk voelbaar gebleven. Het gehele project omvat circa 27.000 m² BVO (bruto vloeroppervlakte) en circa 730 parkeerplaatsen. De AaBe Fabriek is niet zomaar een locatie, maar is een plek met emotie en voor velen een stukje geschiedenis. Rialto Vastgoedontwikkeling B.V. heeft hier dan ook een winkelcentrum gerealiseerd waar de consument graag verblijft. Een wijkwinkelcentrum in combinatie met grootschalige detailhandel en diverse horeca zullen zorgen voor een prettig verblijf. De AaBe Fabriek zal met haar ruime aanbod aan winkels en goede parkeergelegenheid een grote aanwinst zijn voor Tilburg en haar regio.

In het ontwerp van Rijnboutt wordt zoveel mogelijk van de oorspronkelijke fabriek behouden. Het winkelend publiek 'voelt' de geschiedenis. Het complex wordt teruggebracht naar de oorspronkelijke bouwdelen uit de jaren '30, '40 en '50 van de vorige eeuw. Oude elementen, zoals de fabrieksgang, de art deco-versieringen, het sheddak en de draagconstructie, worden in ere hersteld. Overal kun je zien dat het gebouw een respectabele leeftijd heeft. Hier dus geen strak gestucte muren, maar een stoer, industrieel uiterlijk. Het ketelhuis aan de westzijde van de fabriek (met daarnaast de bekende fabrieksschoorsteen) krijgt een nieuwe functie als horecavestiging. De restauratie van de fabriek wordt mede mogelijk gemaakt met steun van de Provincie Noord-Brabant.

9

PIUSHAVEN FABRIEKSKWARTIER

Project Fabriekskwartier - Tilburg

Locatie Havendijk, Tilburg

Ontwerper Wissing

Opdrachtgever Triborgh Gebiedsontwikkeling

Programma Ca. 400woningen

“Ruige, groene openbare ruimte als fundament voor de architectuur zorgt voor duurzame parel aan de Piushaven.”

Een stoere transformatiewijk met een ruw randje, dat is Fabriekskwartier. Een toonbeeld van duurzaamheid met een industriële uitstraling aan de Piushaven in Tilburg. Onze stedenbouwkundige opzet en het fundament van de openbare ruimte zijn leidend voor de ontwikkeling van de buurt. Groen fundament

De voedingsbodem voor een duurzame leefomgeving en inspiratie voor de architectuur. De openbare ruimte vormt de basis onder elk plan. Binnen Fabriekskwartier gaan we echter een stap verder: de openbare ruimte vormt het uitgangspunt voor de verdere invulling van het gebied. De openbare ruimte wordt bijzonder groen, goed voor de gezondheid, biodiversiteit en het milieu. De aantrekkelijke buitenruimte biedt ruimte voor ontmoeting, beweging en recreatie. Om iedere hoek schuilt een verrassing.

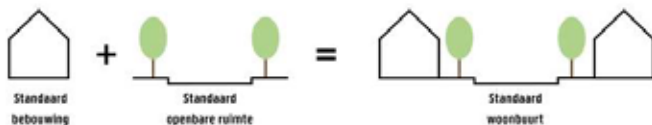

9

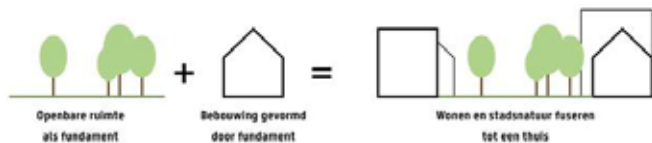
PIUSHAVEN FABRIEKSKWARTIER

Traditioneel

Fabriekskwartier

Verlengstuk

9

PIUSHAVEN PIUSHAVENPARK

opdrachtgever
gemeente tilburg
periode ontwerp

2013-heden i.s.m. planteam openbare ruimte piushaven (por)
Uitvoering Herontwikkeling van de Piushaven tot Piushavenpark

In het najaar van 2013 heeft atelier Quadrat gewerkt aan een meervoudige opdracht voor het ontwerp van de zuidoever Piushaven te Tilburg. De jury, bestaande uit externe adviseurs, vertegenwoordigers van de gemeente en de bewoners van het gebied, heeft uit vier bureaus atelier Quadrat als winnaar verkozen. De opgave bestond uit het opstellen van een visie en schetsontwerp voor de zuidoever van de Piushaven, waarin de samenhang met de noordoever, de stedenbouwkundige ontwikkelingen in het gebied, het watergebruik en de evenementen tot uitdrukking komen. Binnen de visie heet atelier Quadrat vier thema's benoemd, die de deelgebieden van het Piushavenpark typeren: het stedelijke onthaal, het tuinstedelijke milieu, de stedelijke ontmoeting en het landschappelijke perspectief. In opdracht van de gemeente Tilburg en nauwe afstemming met belanghebbenden en omwonenden heeft atelier Quadrat de deelgebieden uitgewerkt tot definitief ontwerp. Uitvoering van het buitenruimteplan volgt op de stedenbouwkundige ontwikkelingen, met als eerste fasen het gebied bij het Wilhelminakanaal 'Aan de waterkant' en de omgeving IJzergieterij.

9

PIUSHAVEN PIUSHAVENPARK

9

PIUSHAVEN PIUSHAVENPARK

In het 75 hectare grote en 1,5 kilometer lange Piushavengebied wordt aan beide oevers stukje bij beetje een Havenpark aangelegd, waardoor mensen kleine en straks grote wandelrondes rond de haven kunnen maken. Anderhalf jaar terug kreeg Quadrat – een atelier voor stedenbouw, landschap en architectuur – de opdracht om een plan te ontwerpen voor het gebied dat van de kop van de Piushaven tot de rand van het Wilhelminakanaal strekt.

Paviljoen

Het opvallendst is het nieuwe 'ontvangstpaviljoen' dat op de middenpier moet verrijzen. Vanuit het paviljoen kijken mensen straks over het water van de haven uit. Het nieuw te bouwen pand, met aan de voorkant een terras dat aan het water grenst, moet wandelaars richting zuidoever trekken.

Daarnaast krijgt 'de kop' wandelsteigers naast het water en een grote zitvlonder waarop mensen aan het water kunnen relaxen.

Groen

Niet alleen het paviljoen moet mensen trekken, ook de zuidoever zelf wordt aangepakt. In het parkje aan de Vendelijsstraat worden enkele bomen weggehaald zodat het lichter wordt – 'het is nu een somber park' – en er komt in de zomer een mobiel uitgiftepunt (een ijskraam bijvoorbeeld, zie afbeelding 3).

Richting Wilhelminakanaal worden de parkzones aan de oever verbreed, dat gaat ten koste van het tweezijdig parkeren in het gebied. Er komen hagen aan de Havendijk en die weg wordt voorbij de Ringbaan Oost een laan met Spaanse aken. Het groen aan het Wilhelminkanaal blijft 'het ruwe karakter' behouden, vanuit de nieuwbouw komen er houten bruggen naar de oevers.

COLOFON

**Deze excursiegids is een product van de
Stichting Ontwerperskring Oss ten behoeve van de excursie op
7 maart 2020.**

**Alle toelichtende teksten en foto's zijn gekopieerd van websites
van de betreffende architecten en ontwikkelaars.**

**Deze gids is alleen voor intern gebruik en kan niet doorgekopieerd
of verder verspreid worden.**

Stichting Ontwerperskring Oss

vormgeving en samenstelling: Esther Kruit

datum 04-03-2020

